

บทที่ ๓

ยุทธวิธีการเล่นประเภทเดียว

ในบทก่อนได้กล่าวถึงยุทธวิธีการเล่นโดยทั่ว ๆ ไป สำหรับในบทนี้จะได้กล่าวถึงยุทธวิธีการเล่นประเภทเดียว ซึ่งยังไม่ได้กล่าวไว้ในบทก่อนเท่านั้น

ยุทธวิธีสำหรับผู้เริ่มเล่น

ผู้เริ่มเล่นเมื่อเริ่มเล่นเกมส์ควรตีเฉพาะ เสิร์ฟ โต้ลูกเสิร์ฟ และการตีโต้เพื่อทำเต็ม เมื่อได้ฝึกเล่นไประยะหนึ่ง การบังคับการตี (Control shots) จะค่อย ๆ ดีขึ้น จากนั้นจึงฝึกเล่นด้วยการตีแบบรุบอ่อน ๆ เพิ่มขึ้น เกณฑ์สำหรับการบังคับลูกบอล (Ball control) ในผู้เล่นระดับนี้ต้องต่ำกว่า เกณฑ์ของผู้เล่นระดับสูง เมอร์ฟี่ กล่าวว่า¹ ผู้เริ่มเล่นนั้น เขายังไม่เรียกว่า ผู้เล่น (Player) แต่เขาเรียกว่า ผู้ตีต่อ (Rallyer) เท่านั้น ที่เป็นชื่อนี้เพราะยังไม่ได้เรียน การเล่นหน้าเน็ท (Net Play) หรือตีสปิน (Spin) อาจจะยังไม่สามารถตีลูกวางตามจุดได้ (Placement) การตียังเป็นแบบง่าย ๆ ให้ข้ามเน็ทไปตกในคอร์ฟ้ายตรงข้าม นี่คือเป้าหมายสำคัญของผู้เริ่มเล่น จึงเห็นได้ว่าเกมส์การเล่นถูกจำกัดลงมาก ต่อมามีเมื่อได้เรียนได้ฝึกมากขึ้น มีความสามารถดีขึ้น ยอมสามารถแสดง ยุทธวิธีต่าง ๆ มากขึ้นและดีขึ้นได้ สำหรับในขั้นเริ่มต้นนี้ การเล่นแบบง่าย ๆ หรือตีง่าย ๆ คือ ยุทธวิธีแห่งชัยชนะ

แผนการเล่นที่ง่ายที่สุดที่สามารถแนะนำได้คือ พยายามทำให้ฝ่ายตรงข้ามบันปวน ขณะที่เราเล่นอยู่ที่เบสไลน์ และเล่นด้วยความแนอน สมมติว่าทั้งสองฝ่ายเล่นอยู่หลังเบสไลน์ไปประมาณ 2-3 ฟุต และกำลังตีโต้กันไปมาไปด้านหลังและด้านข้าง เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดทำเสีย สำหรับ การเล่นระดับนี้ การตีเบ็คแชนเดอร์มักเป็นจุดอ่อนเสมอ ลูกบอลส่วนมากจึงถูกตีไปยังเป้าหมาย คือ ด้านซ้ายมือของฝ่ายตรงข้าม ต่อไปนี้เราจะได้พิจารณาถึงการตีซึ่งเป็นพื้นฐานของการตี

¹Chet Murphy, and Bill Murphy, *Tennis for the Player Teacher and coach*, (Ph, Ladelphia, London, Torado : W.B. Saunders Company, 1975) P. 139.

จากเบสไลน์ ต่อไปจะกลับเป็นทักษะระดับสูง การตีแบบนั้น คือ การตีเบคแฮนด์ท่ายคอร์ท (Backhand Cross-court) ผู้เริ่มเล่นยังไม่สามารถตีได้แรงและแน่นอน ลูกบอลที่ต้องก้าวไปมักกลอย สูงเหนือเน็ทถึง 3-4 ฟุต และลอยไปข้างๆ เราจึงพบรหินกันปอยๆ ว่าผู้เล่นมักจะต้องปรับตำแหน่งของตนเพื่อหลีกเลี่ยงลูกบอลที่มาทางด้านเบคแฮนด์ของตน คือพยายามเลี้ยงไปติด้านฟอร์เอนด์ ซึ่งถนนกว่าแทน การหลีกเลี่ยงเช่นนี้ทำให้การบังคับทิศทางของลูกบอลเสีย โดยเฉพาะในการเล่นระดับนี้ ผู้เริ่มเล่นต้องสามารถตีไปจากเบคแฮนด์ให้ต่อเนื่องกันและต้องแสดงความแข็งแกร่งให้ฝ่ายตรงข้ามกลัว การตี (Shots) ไปทางฟอร์เอนด์ของฝ่ายตรงข้ามควรทำเมื่อได้โอกาส และหากสามารถตีได้ลึกจะเป็นสิ่งที่ดีมาก การตีสำคัญเป็นไปได้ให้สั้นและลึกลับกันไปทางเบคแฮนด์ สิ่งสำคัญเหนืออื่นใดคือ ผู้เริ่มเล่นต้องเล่นจากเบสไลน์ให้แน่นอน มั่นคง การเล่นแน่นอนคือเป้าหมายสำคัญและเป็นกุญแจสู่ชัยชนะของผู้เล่นระดับนี้²

ยุทธวิธีสำหรับผู้เล่นระดับกลางและระดับสูง

การเล่นโดยทั่วไปนั้นต้องมีแผนการเล่น ในระหว่างการแข่งขัน เมอร์ฟีได้นำแผนการเล่นเบื้องต้นไว้ 3 ประการ คือ³

1. เสิร์ฟแล้วตามขึ้นไปหน้าเน็ทเพื่อตีม้าด้วยออลเลอร์ การเล่นแบบแผนนี้ ฝรั่งเรียกว่า “The Big Game” ซึ่งในปัจจุบันนิยมใช้กันมากในระหว่างผู้เล่นระดับสูง (ประเภทชาย)
2. พยายามตرجิมตำแหน่งเบสไลน์และตีลูกบอลจากท้ายคอร์ทไปยังฝ่ายตรงข้าม ดังกล่าวแล้วว่าผู้เริ่มเล่นต้องเล่นด้วยวิธีนี้ เพราะมีความสามารถจำกัด
3. เมื่อตีกราวด์สโตรคได้แรงและแม่นยำ ให้ตามขึ้นไปหน้าเน็ท เพื่ออลเลอร์ช่า ลูกที่ฝ่ายตรงข้ามต้องมาเมื่อตี

ผู้เล่นที่มีประสบการณ์การแข่งขันมาก ๆ จะเล่นเกมส์ตามแผนการเล่นดังกล่าวนี้ได้ถึงแม้ว่าการเสิร์ฟต้องอาศัยหลัก การตีรุก (Attacking shot)

ผู้เล่นระดับกลางต้องใช้แผนการเล่นผสมผสานกันระหว่างแผนทั้งสามดังกล่าวข้างต้น เสิร์ฟใช้เป็นการตีรุกเพื่อต้องการลูกตีโดยไม่ตี ตีกราวด์สโตรคหลังเสิร์ฟเพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามตีได้กลับมาได้ หรือเพื่อรุกต่อไปวอลเล่ย์เมื่อยืนหน้าเน็ทเพื่อสกัดลูกตี (shot) จากฝ่ายตรงข้าม จะเห็นได้ว่าการเล่นเกมส์ระดับนี้ ต้องใช้ความสามารถรอบด้าน เกมส์ที่ต้องใช้ความสามารถรอบด้านเช่นนี้ เป็นพื้นฐานที่ดีมากสำหรับการปรับปรุงการเล่นของตนให้ขึ้นในอนาคต

²Chet Murphy, and Bill Murphy, *Tennis for the Player Teacher and coach* P. 140.

³Chet Murphy, and Bill Murphy, *Tennis for the Player Teacher and coach* P. 140.

ตีโต้ด้วยความอดทน

อย่างแนะนำว่าการเล่นเกมส์ที่ต้องใช้ความสามารถรอบด้าน ผู้เล่นต้องอดทนต่อการตีต่อถ้าผู้เล่นสามารถตีลูกนอลจากท้ายคอร์ฟให้อยู่ในการเล่นแข่งขันกับการตีต่อของฝ่ายตรงข้ามได้ท่านจะไม่ถูกโฉมตี หลักเบื้องต้นของการตีต่อคือตีลึกไปทางเบ็คแชนเดอร์ของฝ่ายตรงข้าม ยกเว้นการเล่นระดับสูง แต่การตีแบบรูปดังกล่าวจะเป็นการตีที่ไม่ดี หากฝ่ายตรงข้ามตีมาทางเบ็คแชนเดอร์ของเราด้วย การตีเบ็คแชนเดอร์แบ็กคอร์ฟ (Backhand cross-court) เป็นแบบรูปการตีที่สำคัญที่สุดสำหรับการเล่นตรีงเบสไลน์ที่ดี

การตีได้ลึกและแม่นยำไปทางเบ็คแชนเดอร์ของฝ่ายตรงข้าม เป็นวิธีที่ใคร ๆ ก็สอนกัน การตีไปทางเบ็คแชนเดอร์นั้น ความเร็วของลูกนอลเป็นสิ่งไม่จำเป็น สิ่งที่จำเป็นมากคือลูกตกลึกและแม่นยำดี เพื่อทำให้ฝ่ายตรงข้ามต้องตีต่ำจากหลังเบสไลน์ คำแนะนำเรื่องการตีลูกลึกได้ก่อผลมาแล้วในบทก่อน ส่วนประสิทธิภาพของความแม่นยำที่ต้องการนั้นสามารถปรับปรุงให้ขึ้นได้โดยการฝึกซ้อมมาก ๆ ที่ว่าแม่นยำนี้ไม่ถึงกับให้สามารถห่างจากเส้นข้างได้เพียง 1 นิ้ว วางแผนกูก็ได้ห่างจากเส้นข้าง 6-8 นิ้ว ทางด้านซ้ายของฝ่ายตรงข้ามก็ถือว่าแม่นยำได้ เพราะสามารถทำให้ฝ่ายตรงข้ามต้องตีด้วยเบ็คแชนเดอร์ (สมมติว่าผู้เล่นถนัดมือขวา) แต่หากฝ่ายตรงข้ามพยายามเลี่ยงไปตีฟอร์เอนด์ เข้าจะตกไปอยู่ในตำแหน่งการตีที่ไม่ดีและเป็นฝ่ายเสียเปรียบทันที

การบังคับลูกตีโต้

แม้ว่าความสามารถในการรักษาลูกนอลให้อยู่ในการเล่นเป็นสิ่งจำเป็นมาก แต่ความสามารถเพียงเท่านั้นไม่เป็นการเพียงพอสำหรับผู้เล่นระดับกลางและระดับสูง ผู้เล่นระดับนี้จะมีเบอร์เช็นต์ชนะค่อนข้างสูง ถ้าสามารถตีได้แม่นยำและบังคับให้ฝ่ายตรงข้ามเคลื่อนที่เพื่อเปิดทางให้เราหานลูกและสามารถบีบให้เข้าตีได้เมื่อและหรือตีเสีย

ในการบังคับลูกตีโต้ ผู้ที่เล่นตรีงเบสไลน์ต้องสามารถตีบังคับให้ลูกตกลึก การบังคับความลึกเกิดจากการควบคุมความสูงของลูกนอลขณะลอยข้ามเน็ทคือ หากต้องการตีให้ลูกตกลึก ผู้เล่นต้องตีแรงและลูกลอยข้ามไปสูงกว่าเน็ทอย่างน้อยที่สุด 1 ฟุต แต่ถ้าจะให้ปลอดภัยที่สุดควรลอยสูงกว่าเน็ท 3 ฟุต ในด้านความสูงนี้ การตีแต่ละครั้งผู้เล่นต้องสามารถบังคับความสูงให้อยู่คงที่ได้ การตีด้วยวิธีดังกล่าวด้วยความเร็วของลูกปานกลาง ลูกจะตกลึกในคอร์ฟของฝ่ายตรงข้าม ทำให้เราต้องตีต่ำจากหลังเบสไลน์ นั่นคือ เราได้บีบให้เขายู่ในตำแหน่งนั้น ถ้าเขายังพยายามชี้นมาเล่นหน้าเน็ทก็จะตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบทันที

การตีสไลซ์ (Slice) ลูกจะลอยไปแหลม (โค้งตัว) และหากลีก อาจจะบีบบังคับให้ฝ่ายตรงข้ามตกอยู่ในตำแหน่งการตีที่ไม่ดีได้ง่ายกว่า การตีลีกธรรมชาติ มีผู้เล่นบางคนกล่าวว่า การตีโต้ลูกสไลซ์ เช่นนี้จากเบสไลน์ยากมาก โดยเฉพาะเมื่อต้องวิ่งแทะไปข้างหน้าหรือทแยงถอยหลังเข้าไปดี

การตีลูกนอลที่กำลังกระดอนขึ้น

ความสามารถในการบังคับลูกตีโดยมีความสัมพันธ์กับเวลาที่เปิดโอกาสให้ฝ่ายตรงข้ามกลับเข้ามาอยู่ในตำแหน่งการตีที่ดีได้ใหม่ ตัวอย่างเช่น เมื่อผู้เสิร์ฟสามารถใช้ลูกเสิร์ฟดึงผู้รับออกไปนอกสนามได้ แต่ผู้เสิร์ฟตีโต้ลูกต่อไป โดยปล่อยให้ลูกนอลกระดอนไปหลังเบสไลน์แล้วจึงตีการตีเช่นนี้ทำให้ผู้รับลูกเสิร์ฟมีเวลาลับมาตั้งตัวได้ใหม่ ถ้าผู้เสิร์ฟผลัดควรตีลูกนอลเร็วกว่านี้ คือ ตีก่อนลูกนอลกระดอนมาถึงเบสไลน์ ผู้เล่นที่เบสไลน์จะได้รับประโยชน์มาก หากตีลูกนอลขณะกำลังกระดอนขึ้น (Rising Ball) ยิ่งตีเร็วเท่าไร ลูกนอลยิ่งไปหาคู่ต่อสู้เร็วเท่านั้น และทำให้ฝ่ายคู่ต่อสู้มีเวลาลับเข้ามาตั้งตัวได้ใหม่น้อย

การตีลูกที่กำลังกระดอนขึ้น เราสามารถเรียนได้เมื่อยากเกินไป การตีมีอุทธิริบ่ายๆ ดังนี้ ลูกนอลจะกระดอนขึ้นประทับบนหัวแรคเก็ตแล้วกระดอนออกจากหัวแรคเก็ต (ตามกฎมุตตากเท่ากับมุตตะห้อน) ที่จุดประทับ (Contact point) หัวแรคเก็ตต้องเอียง (หัวไม้มีเปิด) ให้เหมาะสม ผู้เล่นต้องใช้วิธีหมุนข้อมือ (หมุนแบบสว่าน) เพื่อปรับหัวแรคเก็ต การฝึกตีลูกกำลังกระดอนขึ้นในปริมาณที่มากพอจะช่วยให้ผู้เล่นสามารถปรับหัวแรคเก็ตตามที่ต้องการได้ถูกต้องและเหมาะสม

การเลือกตีที่ถูกต้อง

เพื่อให้การบังคับการตีโดยผลดี ผู้เล่นต้องสามารถใช้แรงดัน (Pressure) ต่อฝ่ายตรงข้ามได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง เช่น เสิร์ฟให้ดีพอเพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามตีโต้กลับมาก แล้วหรือตีโต้ลูกเสิร์ฟของฝ่ายตรงข้ามให้ดีพอเพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามตีโต้กลับมาได้ยากเช่นกัน ถ้าเราทำได้ดีในอย่างหนึ่งอย่างใด เราจะเป็นฝ่ายเลือกตี (shot) “ได้ก่อน และถ้าเราเลือกตีได้ฉลาด เราจะเป็นฝ่ายบังคับสถานการณ์ของการเล่น จึงมีหลักของการเลือกตีอยู่ว่า “จะเลือกตีให้เหมาะสมกับโอกาส”⁴ (Choose the Right shot at the Right Time)

การเลือกตีให้เหมาะสมกับโอกาส มีหลักอยู่ว่า การตี (Shot) ทุกรอบต้องมีเหตุผลอย่างหนึ่ง

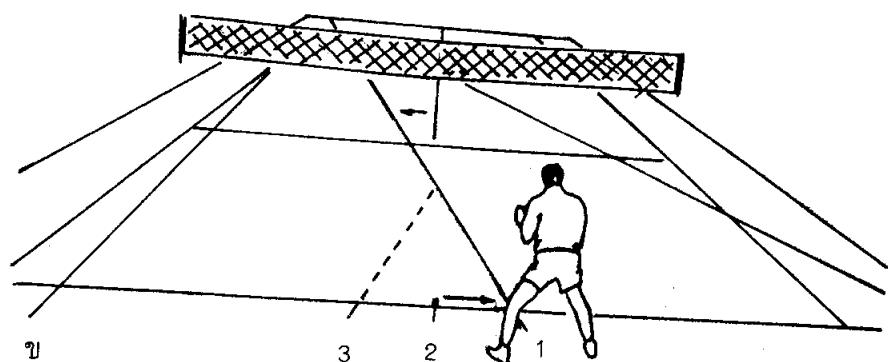
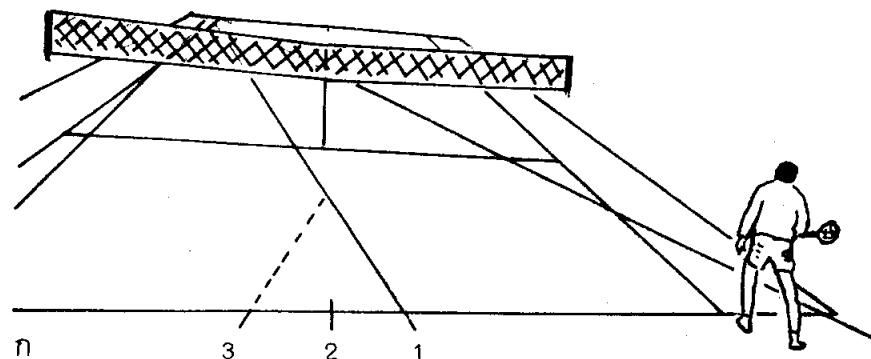
⁴Chet Murphy, and Bill Murphy, *Tennis for the player Teacher and coach* p. 143.

อย่างได้จากเหตุผลทั้งหมดดังต่อไปนี้

- 1) ตีต่อสู้กับฝ่ายตรงข้ามและรอโอกาส ลูกตีที่ไม่ดี (Weak shot)
- 2) ตีเพื่อรักษาตำแหน่งการตีที่ดีไว้ เมื่อฝ่ายตรงข้ามเป็นฝ่ายบุก
- 3) ตีเพื่อดึงฝ่ายตรงข้ามแล้วเตรียมรุกต่อไป
- 4) ตีเพื่อรุกรือดีซ่า

ผู้เล่นที่ตลาดชี้งตีเพื่อเหตุผลหนึ่งเหตุผลใดในสองประการแรก จะคำนึงถึงหลักเบื้องต้น คือ ตำแหน่งการเล่น เช่น เมื่อฝ่ายตรงข้ามตี เขาจะยืนเตรียมพร้อม และยืนรอตือปูบันเส้นแบ่งครึ่ง มุมของลูกที่คาดว่าฝ่ายตรงข้ามจะตีต่อมา ใน การใช้หลักการนี้ ผู้เล่นเบสไลน์จะยืนเตรียมตือปู หลังเส้นเซ็นเตอร์มาร์ค (Center mark) เมื่อฝ่ายตรงข้ามยืนตีลูกมาจากบริเวณเซ็นเตอร์มาร์ค เมื่อฝ่ายตรงข้ามตีมาจากบริเวณมุมของคอร์ท ผู้เล่นที่เบสไลน์จะยืนห่างไปจากเซ็นเตอร์มาร์ค 1-2 ก้าว ในทิศทางตรงข้ามกับที่ฝ่ายตรงข้ามตีลูกมา เช่น ถ้าฝ่ายตรงข้ามตีลูกมาจากมุมขวา เราก็ควรยืนห่างจากเซ็นเตอร์มาร์คไปทางขวา 1-2 ก้าว ผู้เล่นที่เบสไลน์ต้องหนีออกจากเซ็นเตอร์มาร์คเพื่อไปอยู่บนเส้นแบ่งครึ่งมุม

ปัญหาของการคงไว้ชี้งตำแหน่งการเล่นที่ดีโดยยืนอยู่บนเส้นแบ่งครึ่งมุม มีความเกี่ยวข้อง กับเรื่องการเลือกตีให้ถูกต้องกับโอกาส เมื่อผู้เล่นถูกบังคับให้ตีและกลัวว่าเมื่อตีแล้วจะกลับไปอยู่ ในตำแหน่งที่ดีไม่ทัน การตีที่ดีที่สุดในโอกาสเช่นนี้คือ ตีลูกไปตอกบริเวณกลางคอร์ท หรือตีทแยง คอร์ท (Cross-court) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า ผู้ตือปูในตำแหน่งที่มีมุมกว้างเท่าไร การตีลูกขานาไปกับ เส้นข้าง (Down-the-Line) ควรใช้มือฝ่ายตรงข้ามตีลูกมาไม่ดี หรือฝ่ายตรงข้ามอยู่ในตำแหน่งไม่ดี เท่านั้น ถ้าเข้าอยู่ในตำแหน่งที่ดีและตีได้ดีทั้งໂพร์แชนด์และเบคแชนด์ ผู้เล่นที่เบสไลน์จะตีเพื่อ ให้ตำแหน่งการเล่นของตนดีขึ้น การตีลูกไปที่กลางคอร์ทหรือตีทแยงคอร์ท (Cross-court) ก็เพื่อ ให้ฝ่ายตรงข้ามตีลูกจากกลางคอร์ทหรือจากมุมไกลของคอร์ท ซึ่งจะทำให้ผู้เล่นที่เบสไลน์อยู่ใกล้ กับแนวของ การเล่นที่ดีของตนมากกว่าตีลูกขานาไปกับเส้นข้าง ดังนั้น ระยะทางที่ต้องเคลื่อนเข้า ไปอยู่ในตำแหน่งที่ดีก็สั้นลง และเมื่อไปถึงจุดนั้น ผู้เล่นจะอยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องสำหรับลูกตีต่อของ ฝ่ายตรงข้าม และหากฝ่ายตรงข้ามตีแล้วขึ้นมาเล่นหน้าเน็ท (Approach shot) ได้ดี แผนการเล่นที่ดีของ ผู้เล่นเบสไลน์ก็คือ ล็อบ (Lob) ผู้เล่นเบสไลน์ที่ตลาดต้องศึกษาความสามารถในการเล่นวอลเล่ย์ และตอบของฝ่ายตรงข้าม และสามารถประเมินความแม่นยำของการตีลูกพาสชิ่งช้อท (Passing shot) หรือล็อบ (Lob) ของตนเอง ถ้าตีพาสชิ่งช้อทได้ดีหรือฝ่ายตรงข้ามวอลเล่ย์ได้ไม่ดี ให้ผู้เล่น เบสไลน์ตีไดรฟ์ (Drive) แต่ถ้ารู้สึกว่าตีพาสชิ่งช้อทได้ไม่ดี หรือไม่สามารถป้องกันลูกวอลเล่ย์ได้ การเล่นที่ดีควรเป็น ล็อบ (Lob) การเล่นเช่นนี้ก็เพื่อดึงให้ฝ่ายตรงข้ามตีตัวมาไม่ดี แล้วผู้เล่น

ภาพที่ 9 ก. ผู้เล่นตีลูกจากด้านข้างต้องตีวิ่งตัวแน่นของลูกที่ดีเพื่อให้ตัวเองสามารถกลับไปยืนปิดทางลูกตีออกจากฝ่ายตรงข้ามได้ ถ้าตีลูกท้ายคอร์ทหรือตีไปบริเวณกลางคอร์ท ผู้เล่นต้องเคลื่อนกลับไปตำแหน่งที่ 1 และ 2 เท่านั้นก็จะอยู่ในตำแหน่งป้องกันลูกตีให้ดี แต่หากตีข้างบนเส้นข้าง ผู้เล่นอาจต้องเคลื่อนไปถึงตำแหน่งที่ 3 หรือมากกว่านั้น

ข. ผู้เล่นยืนเตรียมพร้อมอยู่บนเส้นแบ่งครึ่งมุมลูกตีต่อของฝ่ายตรงข้าม (เส้น 1) ถ้าผู้เล่นยืนที่เบสไลน์ต้องยืนทางขวาเช่นเดอร์มาร์คเล็กน้อย หากอยู่หน้าเน็ทต้องยืนทางซ้ายเส้นเซิร์ฟกลางเล็กน้อย

เบสไวน์อาจตีรุกเพื่อเอาชนะได้ การใช้ไดร์ฟผสมกับล็อบต่อเนื่องกันไปจะทำให้การบุกโจมตีหน้าเน็ทของฝ่ายตรงข้ามชะงักลงได้ ถึงแม้ว่าเขาวอลเล่ย์และหรือตอบได้ก็ตาม

การเล่นเทนนิสด้วยกำลัง

แม้ว่าการเล่น เรายุ่งความสำคัญไปที่ความแน่นอน แต่สำหรับผู้เล่นที่สามารถตีได้แรง ต้องพยายามตีให้ได้แรงที่สุดเท่าที่ตนสามารถทำได้ ผู้เล่นที่เสิร์ฟได้แรงตีกราวด์สโตร์คและวอลเล่ย์ได้แรง ต้องพยายามตีแรงให้ได้มื่อมือโอกาส

เพื่อให้การเล่นหน้าเน็ทได้ผลดี ผู้เล่นต้องเข้าใจตำแหน่งการเล่นหน้าเน็ทที่ดีและต้องปรับปรุงสิ่งที่ฝรั่งเขาเรียกว่า Court sense⁵ เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การตัดสินใจเลือกตี (shot) ตำแหน่งการยืนตีวอลเล่ย์ที่ดีที่สุดคือ กึ่งกลางระหว่างเน็ตกับเส้นเสิร์ฟ แต่ผู้เล่นโดยส่วนมากขึ้นไปไม่ถึงตำแหน่งดังกล่าวสำหรับการวอลเล่ย์ลูกแรกภายหลังจากเสิร์ฟ หรือตีกราวด์สโตร์ค เพราะการขึ้นไปวอลเล่ย์หน้าเน็ทมีลักษณะดังนี้ เมื่อวิ่งขึ้นไปกึ่งจุดๆ หนึ่ง จะต้องหยุดชั่วขณะหนึ่งเพื่อตีศอกของลูกตีโด้จากฝ่ายตรงข้าม ซึ่งจุดจุดนั้นปกติจะอยู่ใกล้เส้นเสิร์ฟมากกว่าจุดซึ่งเป็นตำแหน่งที่นิวอลเล่ย์ที่ดีที่สุด หยุดอยู่ชั่วขณะหนึ่งแล้วก้าวเข้าสู่ตำแหน่งที่ตีวอลเล่ย์เมื่อลูกบอลงเริ่มแตะกับหน้าแรคเก็ตของฝ่ายตรงข้าม หรืออาจเคลื่อนไปทางหนึ่งทางใดเพื่อเล่นลูกตีโด้จากฝ่ายตรงข้ามก็ได้

หลังจากเสิร์ฟลูกแรกได้แรง ผู้เสิร์ฟมีเวลาวิ่งขึ้นไปได้เพียง 2-3 ก้าว ก่อนที่ฝ่ายตรงข้ามจะตีลูก จึงทำให้ผู้เสิร์ฟวิ่งขึ้นไปอยู่ในตำแหน่งที่เรียกว่า “No man land” ซึ่งอยู่กึ่งกลางระหว่างเบสไวน์กับเส้นเสิร์ฟ เป็นตำแหน่งที่ห้ามยืน แต่การยืนแล้ววอลเล่ย์จากจุดนี้ไม่อันตรายมากนัก หากเป็นการเล่นหลังจากเสิร์ฟลูกแรกที่รุนแรง หลังจากเสิร์ฟลูกที่สองซึ่งเบากว่า ผู้เสิร์ฟจะมีเวลาขึ้นไปมากกว่าคือ วิ่งขึ้นไปได้ประมาณ 4-5 ก้าว จึงสามารถเข้าไปอยู่ใกล้กับตำแหน่งการเล่นวอลเล่ย์ที่ดีที่สุดได้มากกว่า

ผู้เล่นที่ขึ้นไปเล่นหน้าเน็ทหลังจากตีกราวด์สโตร์ค จะมีปัญหาเกี่ยวกับตำแหน่งที่ยืนหน้าเน็ท เช่นกัน ตัวอย่างเช่น ถ้าพยายามขึ้นไปหน้าเน็ทหลังจากตีลูกจากหลังเบสไวน์ 3-4 พุต เราจะขึ้นไปไม่ถึงตำแหน่งที่ตีวอลเล่ย์ที่ดีที่สุดได้ สำหรับการตีวอลเล่ย์ลูกแรก จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญว่า ผู้เล่นจะขึ้นไปเล่นหน้าเน็ทได้ก็ต่อเมื่อเห็นว่าต้นของปlodภัยหรือได้เปรียบ

ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของผู้เล่นหน้าเน็ทกับเส้นเสิร์ฟกลางจะเปลี่ยนแปลงไปตามตำแหน่งของฝ่ายตรงข้าม เช่น ถ้าฝ่ายตรงข้ามตีจากเบสไวน์ใกล้กับเซ็นเตอร์มาრ์ค (Center

⁵Chet Murphy, and Bill Murphy, *Tennis for the player Teacher and coach* p. 145.

mark) ผู้วอลเล่ย์ต้องยืนบนเส้นเสิร์ฟกลาง ถ้าฝ่ายตรงข้ามตีจากเบสไลน์ใกล้กับเส้นข้าง ผู้วอลเล่ย์ต้องหนีออกจากเส้นเสิร์ฟกลางไปทางเดียวกับที่ฝ่ายตรงข้ามยืนตีลูก เราจะต้องเคลื่อนไปทางขวาหรือซ้ายหรือไปอยู่บนเส้นแบ่งครึ่งมุมของลูกตีให้จากฝ่ายตรงข้าม ซึ่งเราติดว่าควรจะยืน และยังต้องอยู่ใกล้เน็ทมากที่สุดเท่าที่ทำได้ เพื่อลดมุ่งให้เคบลง แต่ขณะเดียวกันจะต้องระวังฝ่ายตรงข้ามล็อบข้ามศีรษะไว้ด้วย

การวางลูก (Placement) หรือเป้าหมายของการตีวอลเล่ย์ เปลี่ยนแปลงไปตามตำแหน่งยืนตีของผู้วอลเล่ย์เอง (ฝ่ายตรงข้ามด้วย) เช่น เมื่อผู้เล่นวอลเล่ย์จากหลังเส้นเสิร์ฟ ลูกบอลจะถูกตีไปเพื่อป้องกันไว้ก่อน เมื่อวอลเล่ย์ขณะอยู่ใกล้เน็ทกว่าต้องตีให้แรงเพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามไม่สามารถตีได้กลับมาได้ ถ้าลูกบอลลอยมาสูงต้องตีให้รุนแรงเสมอ ส่วนลูกบอลต่ำต้องตีด้วยความระมัดระวังสถานการณ์ของการเล่นแนวพากรณี

ได้กล่าวถึงยุทธวิธีต่าง ๆ ของการเล่นมาแล้ว ต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงสถานการณ์ของการเล่นเบื้องต้น 5 ประการ คือ 1) การเสิร์ฟ 2) การตีต่อลูกเสิร์ฟ 3) การตีต่อจากหลังคอร์ท 4) การขึ้นไปเล่นหน้าเน็ท และ 5) การต่อสู้กับผู้เล่นหน้าเน็ท การแข่งขันโดยทั่วไป ผู้เล่นจะต้องประสบกับสถานการณ์หนึ่ง และหรืออีน ๆ ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น หากเราได้ฝึกทักษะให้ถึงระดับหนึ่งจะช่วยการเล่นในสถานการณ์นั้น ๆ ได้ดีขึ้น

การเสิร์ฟ

1) ถ้าผู้เสิร์ฟไม่ตามลูกขึ้นไปเล่นวอลเล่ย์หน้าเน็ท ผู้เสิร์ฟก็น่าจะทดลองค้นหาตำแหน่งที่ควรยืนตีที่ดีที่สุด บริเวณเบสไลน์ ตำแหน่งยืนเสิร์ฟ หากผู้เสิร์ฟ ฯ จากคอร์ทขวา ให้ยืนเสิร์ฟใกล้เซ็นเตอร์มาร์ค เพราะสามารถตีลูกขานนำไปกับเส้นข้าง (Down the Line) ไปตกด้านเบคเคนด์ของผู้รับได้ง่ายที่สุด หรือให้ยืนเสิร์ฟจากตำแหน่งใกล้เส้นข้าง (Side Line) ซึ่งสามารถเสิร์ฟลูกไปตรงตัวผู้รับได้ง่ายที่สุดเช่นกัน ถ้าหากเสิร์ฟจากคอร์ทซ้าย ผู้ที่ขานพยายามยึดกีบกลางระหว่างเซ็นเตอร์มาร์คกับเส้นข้าง เพราะสามารถเสิร์ฟลูกบอลไปทางเบคเคนด์ ผู้รับได้ง่ายและทำให้ผู้เสิร์ฟยืนอยู่ไม่ห่างจากพื้นที่ว่างทางขวาเมื่อมากเกินไป หากผู้รับตีต่อลูกเสิร์ฟขานมากับเส้นข้างก็สามารถวิ่งมาเล่นลูกนั้นได้ แต่มีข้อควรระวังว่า หากผู้รับสามารถตีต่ำทางขวาผู้เสิร์ฟได้แรงมาก ผู้เสิร์ฟต้องเข้ามายืนเสิร์ฟใกล้เซ็นเตอร์มาร์ค

2) ลูกเสิร์ฟทุกลูกควรมีเป้าหมายที่เบคเคนด์ของผู้รับ เพราะผู้เล่นส่วนมากตีเบคเคนด์อ่อนกว่า การเสิร์ฟวางแผนลูก (Placement) ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อบังกันไม่ให้ผู้รับเลี้ยงไปตีเฉพาะโพร์เคนด์ บางโอกาสให้เสิร์ฟไปตรงตัวผู้รับด้วยลูกเสิร์ฟที่รุนแรงหรือสปินเสิร์ฟ (Spinning serve)

3) ประสิทธิภาพของการเสิร์ฟลูกที่สอง เป็นเครื่องวัดความสามารถของผู้เสิร์ฟ ถ้าผู้รับสามารถตีโต้ลูกเสิร์ฟลูกที่สองได้ดีมาก การเสิร์ฟลูกแรกต้องพยายามเสิร์ฟให้แน่ใจว่าลูกลงคอร์ท เพราะโอกาสที่ผู้รับๆ ไม่ได้นั่นมาก บันบอน ชาร์แมน⁶ ได้แนะนำว่า การเสิร์ฟลูกที่สองต้องเสิร์ฟให้แรงพอสมควรเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เสิร์ฟต้องตกเป็นฝ่ายป้องกันทันที ถ้ากลัวว่าจะเสิร์ฟเสียอีก ให้เสิร์ฟแบบสไลซ์ (Slice Service)

4) การเสิร์ฟให้ลูกตกลีกมีความสำคัญเช่นเดียวกับการตีกราวด์สโตรค ผู้เสิร์ฟต้องพยายามฝึกการโยนลูกเพื่อเสิร์ฟ (Toss) และการใช้ข้อมือเพื่อตีลูกเสิร์ฟให้ไปตกลีก ๆ

5) หลังจากเสิร์ฟลูกไปตกทางเขตอัลเลย์ (Alley) ของผู้รับ ผู้เสิร์ฟต้องรีบเข้าไปเตรียมพร้อมอยู่บนเส้นแบ่งครึ่งมุมลูกตีโต้ของผู้รับให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นได้

6. เมื่อตั้งใจว่าจะขึ้นไปเล่นหน้าเน็ทหลังเสิร์ฟ ตำแหน่งยืนเสิร์ฟที่ดีที่สุดคือใกล้เซ็นเตอร์มาრค ทั้งการเสิร์ฟจากคอร์ทซ้ายและขวา เพราะทำให้ระยะทางที่วิ่งขึ้นไปถึงตำแหน่งยืนวอลล์เลี่ยสั้นที่สุด

7) โดยปกติ หลังจากเสิร์ฟลูกแรกมีโอกาสขึ้นไปวอลล์เลี่ยได้ปอดภัยกว่าหลังจากเสิร์ฟลูกที่สอง ฉะนั้น เสิร์ฟลูกแรกควรใช้ความแรงสัก 3 ใน 4 เพื่อให้เสิร์ฟลงคอร์ทได้แนอนมากขึ้น และไม่ต้องเสิร์ฟลูกที่สอง

8) ถ้าผู้รับสามารถสกัดลูกเสิร์ฟที่ดีที่สุดได้ และผู้เสิร์ฟไม่สามารถเล่นวอลล์เลี่ยได้ทางที่ดีที่สุดคือ ผู้เสิร์ฟควรตีร่องอยู่ที่เบสไลน์เพื่อตีกราวด์สโตรค แล้วติดตามขึ้นไปเล่นหน้าเน็ท (Approach shot)

9) ถ้าลูกเสิร์ฟลูกตีโต้ม้าต่ำและวอลล์เลี่ยได้ยาก ผู้เสิร์ฟต้องขึ้นไปให้ถึงเส้นเสิร์ฟ แล้วปล่อยให้ลูกตกพื้น รอตีกราวด์สโตรคที่งาม ๆ ต่อไป

10) เมื่อผู้เสิร์ฟวิ่งขึ้นไปสู่เน็ทเพื่อวอลล์เลี่ย ผู้เสิร์ฟอาจวิ่งไปหยุดหน้าจุดกึ่งกลางคอร์ทเข้าไป ณ จุดนี้ผู้เสิร์ฟจะหันหน้าเข้าหาผู้รับและสามารถเข้าบีดมุมแคบของลูกตีโต้ม้าแบบแบงคอร์ท (Cross-court) ได้ง่ายมาก โดยเคลื่อนไปตามแนวซึ้งตั้งจากกันแนวของลูบลอกที่กำลังลอยมา

การรับลูกเสิร์ฟ

1) ตำแหน่งยืนเตรียมรับลูกเสิร์ฟ เป็นยืนแบลงได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเร็วหรือแรงของลูกเสิร์ฟและการตามขึ้นมาเล่นวอลล์เลี่ยหน้าเน็ทของผู้เสิร์ฟ การรับลูก

⁶Bob Harman, *Tennis stroke and Strategies* (London, Sydney, Pukland, Toronto : Hodder and Stoughton) p. 143.

เสิร์ฟที่เสิร์ฟลูกมาเร็วและแรง ผู้รับควรยืนหลังเบสไลน์ 1-2 ก้าว การรับลูกเสิร์ฟที่เสิร์ฟลูกเบากว่า อาจยืนบนเส้นเบสไลน์หรือเข้ามาในสนาม การยืนหลังเบสไลน์ทำให้มีเวลามากขึ้นสำหรับเคลื่อนตัวและหรือเหวี่ยงแรคเก็ต (Swing) แต่ต้องยืนคลุมมุกหัวงมากขึ้น การยืนรับลูกเสิร์ฟในสนามจะลดมุกที่ต้องยืนคลุมให้แคบลง แต่ต้องเคลื่อนไหวเร็วมาก ผู้รับลูกเสิร์ฟควรได้ทดลองหาตำแหน่งที่ควรยืนรับลูกเสิร์ฟสำหรับการแข่งขันแต่ละครั้ง

2) การยืนรับลูกเสิร์ฟนอกจากต้องให้สัมพันธ์กับเบสไลน์แล้ว ผู้รับลูกเสิร์ฟยังต้องยืนบนเส้นแบ่งครึ่งมุนของลูกเสิร์ฟด้วย หรืออาจยืนเบี่ยงมากไปทางด้านที่ต้องกว่าเพื่อปิดด้านนี้ไว้

3) ลูกกระดอนสูงจากการเสิร์ฟแบบสปิน (Spin serve) และผู้เสิร์ฟติดตามขึ้นมาหน้าเน็ต จะต้องตีลูกนี้ ขณะที่ลูกกำลังกระดอนขึ้น (Rise) และหรือขณะกระดอนขึ้นถึงจุดสูงสุด เพื่อให้ลูกเสิร์ฟมีเวลาโนยสำหรับวิ่งขึ้นมาหน้าเน็ต เป้าหมายของการตีต่อลูกเสิร์ฟ คือ เส้นเสิร์ฟ (Service Line) หันนี้ก็เพื่อให้ผู้เสิร์ฟต้องตีลูกต่ำหรือลูกพร้อม (Half-Volley) เมื่อผู้เสิร์ฟต้องตีลูกพร้อมผู้รับจะเป็นฝ่ายได้เปรียบ

4) ถ้าผู้เสิร์ฟไม่ตามลูกเสิร์ฟขึ้นมาหน้าเน็ต เป้าหมายของการตีต่อลูกเสิร์ฟ คือ ตีลูกตกลงทางด้านแบ็คแอนด์ของผู้เสิร์ฟ บังคับให้ผู้เสิร์ฟตีจากหลังเบสไลน์ให้ได้ บางโอกาสการตีท้ายคอร์ท (Cross court) ไปทางโพร์แอนด์อาจมีความจำเป็น แต่กรณีเช่นนี้จะเกิดขึ้นเมื่อลูกเสิร์ฟมีมุน เหลมและผู้รับตีลูกจากด้านข้างของสนาม (Side Line)

5) แบบ (Style) ของการเล่น การเล่นที่นิสเพื่อให้ได้เปรียบ (Percentage Tennis) ผู้รับต้องตีให้แม่นยำ แน่นอน หากกว่าการตีเสียงอันตราย โดยเฉพาะในการเล่นแต้ม (Point) สำคัญ ๆ ผู้เล่นจะต้องทดลองตัดสินใจเลือกการตีที่ดีที่สุด (Best shot) ขณะฝึกจะเป็นประโยชน์หากได้นับหรือทำบัญชีจำนวนที่ตีและเสียคะแนนฝึกไว้

6) การตีต่อท้ายคอร์ท (Cross-court) มีเป้าหมายอยู่ที่มุ่งไกล์ การตีลูกท้ายคอร์ทลีก ๆ ลูกที่ไปมักอยู่ในแนวที่ผู้เล่นหน้าเน็ตสามารถตีได้ ส่วนการตีต่อลูกบนเส้นข้าง (Down-the-Line) อาจตีได้ทั้งสั้นและลีก

7) หลักการเคลื่อนเข้ารับลูกเสิร์ฟที่ออกไปทางเส้นข้างคือ ผู้รับต้องเคลื่อนไปตามแนวซึ่งตั้งจากกับแนวของลูกบนอลล์โลย์มา การเคลื่อนเข้าหาลูกเสิร์ฟ เช่นนี้ให้ชาร์สกิพ (Skip) ไปทางข้าง ไม่ใช้ชาร์สก้าววิ่ง (Crossover step) เคลื่อนเข้าไกล์ลูกให้มากที่สุดและตีลูบออลโดยยืนหันหน้าเข้าหาเน็ต การยืนตีเช่นนี้ช่วยให้การทรงตัวดีและกลับเข้าสู่ตำแหน่งการเล่นที่ดีได้เร็วกว่าการยืนตีโดยหันข้างให้เน็ต

3) ถ้าผู้รับลูกเสิร์ฟรับแล้ววิ่งขึ้นมาเล่นยาวอลเลอร์หน้าเน็ท เพื่อสกัดการวอลเลอร์ของผู้เสิร์ฟ การตีโต้ลูกเสิร์ฟที่ดีในกรณีนี้คือ ตีลูกขานานกับเส้นข้าง หากผู้เสิร์ฟขึ้นมาวอลเลอร์จากจุดที่ใกล้กับเส้นข้าง ระยะทางที่จะเคลื่อนมาอยู่ในตำแหน่งที่ดีเพื่อตีลูกต่อไปของผู้รับลูกเสิร์ฟจะสั้นลง
9) เมื่อผู้เล่นขึ้นมาหน้าเน็ทขณะตีโต้ลูกเสิร์ฟ การยืนตีโดยหันหน้าเข้าหาเน็ทเป็นวิธีที่ดีที่สุดขณะกำลังเคลื่อนตัว

10) โดยทั่วไปการตีโต้ลูกบอลไปตามแนวเดิมนั้นง่ายกว่าคือ ตามแนวเดียวกับที่ลูกบอลลอดมา เพราะผู้ตีเมต้องปรับมุมที่ลูกบอลกระดอนออกจากหน้าแรคเก็ท

11) ถ้าผู้เสิร์ฟตีวอลเลอร์ลูกแรกได้แม่นยำและมีประสิทธิภาพมาก วิธีที่ดีที่สุดคือ ตีโต้ลูกเสิร์ฟโดยต่ำไปตามกลางคอร์ทใกล้เท้าของผู้เสิร์ฟ วิธนีจะช่วยลดประสิทธิภาพการวอลเลอร์ของผู้เสิร์ฟได้

การตีโต้จากท้ายคอร์ท

1) ผู้เล่นทุกรายการวันระดับโลก ส่วนมากอ่อนทางด้านเบคเอนด์ การตีจึงมุ่งหมายที่จะโจมตีทางจุดนั้นและการตีป้องกันไว้ก่อน ส่วนมากมักตีไปทางด้านเบคเอนด์

2) การตีโต้ลูกลีกเกิดจากการตีໄหลูกบอลลงสูงกว่าและแรงกว่า ผู้เล่นจึงต้องเรียนรู้
2.1 การบังคับความสูงของลูกที่ตี

2.2 พยายามปรับความสูง ความเร็วกับตำแหน่งที่ยืนดี (ระยะจากจุดที่ถือเน็ท)

3) เพื่อให้การป้องกันลูกสั้นจากฝ่ายตรงข้ามเกิดความมั่นใจ ผู้เล่นต้องเรียนรู้การเคลื่อนที่ไปเล่นลูกสั้นที่กระดอนสูง ถ้าเป็นไปได้ ควรตีลูกแบบนี้ขณะที่กำลังตกลงและตีแรง ๆ อย่างปลอดภัย

4) ผู้เล่นที่นิลดาจะตีไปทางโพร์เอนด์ของฝ่ายตรงข้าม เพื่อป้องกันมิให้เข้าปิดทางเบคเอนด์ ซึ่งเป็นจุดอ่อนของเข้าไว้ คือจะโจมตีทางโพร์เอนด์ก่อน แล้วโจมตีที่รุนแรงกว่าทางด้านเบคเอนด์ต่อไป

5) การเล่นเทนนิสให้ได้เบรียบ (Percentage Tennis) เป็นการเล่นแบบง่าย ๆ ซึ่งผู้เล่นตีลูกไปให้ฝ่ายตรงข้ามตีกลับมา ค่อยโอกาสให้เข้าตีพลาดเอง ตัวอย่างเช่น ฝ่ายตรงข้ามตีโพร์เอนด์ได้รุนแรงมาก จึงพยายามตีเพื่อรุกหรือตีฝ่าด้วยความตั้งใจ แต่ความผิดพลาดอาจเกิดขึ้นเสมอ อาจต้องเสียตัวให้ฝ่ายตรงข้าม เพราะตัวเองทำเสียเอง

6) ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งการยืนของผู้เล่นเพื่อตีลูกแบบต่าง ๆ กับเบสไลน์ จะต้องพิจารณาด้วย ถ้าเราตีลูกจากด้านในของเบสไลน์ด้วยการตีแรง เราจะเป็นฝ่ายรุก ตรง

ข้ามถ้าเราตีจากหลังเบสไลน์ จะตกเป็นฝ่ายบ้องกัน

7) การเล่นในสภาวะที่มีลมแรง ผู้เล่นต้องยอมให้ลมแรง พัดผ่านไปเสียก่อน แล้วเล่นให้เหมาะสม หากตีขณะลมแรงต้องตีให้ลูกกลอยต่ำ การตีล็อบ (Lob) บังคับลูกได้ยากและตีลูกหมายด (Drop shot) ยิ่งยากมากเมื่อตีลูกต้านลมต้องตีลูกกลอยสูงพอดีสมควร เพื่อให้ลูกตกลึก บางที่ล็อบ (Lob) เป็นวิธีเดียวที่จะป้องกันได้ดี แต่ลูกหมายด (Drop shot) วางแผนยากกว่า

8) องค์ประกอบที่ต้องพิจารณาในการใช้ลูกหมายด (Drop shot) ให้ได้ดีคือ

8.1 ตำแหน่งยืนตีของผู้ตีจากเน็ท

8.2 ระยะห่างจากเน็ทของฝ่ายตรงข้าม

8.3 ความรวดเร็วของฝ่ายตรงข้าม

8.4 ความสามารถในการหลอกล่อของผู้ตี

8.5 สภาพของพื้นคอร์ทและผลที่จะเกิดขึ้นกับการทรงตัวของผู้เล่นและความสามารถของการเริ่มต้นโดยเร็ว หรือการเปลี่ยนทิศทางและ

8.6 สภาพของลม

9) การตีให้ลูกหมุน (Spin the ball) มีผลต่อการกระดอนของลูกนбол ผู้เล่นต้องศึกษาให้ทราบว่า ฝ่ายตรงข้ามจะทำอย่างไรกับลูกเช่นนี้ การกระดอนของลูกอาจทำให้เข้าลำบากใจหรือไม่ รู้สึกอะไรเลยก็ได้ ลูกกระดอนทำนองนี้อาจเกิดขึ้นได้อีกจากการตีสไลซ์ (Slice) หรือ ช็อป (chop) กลไกการตีสไลซ์ เหวี่ยงแรคเก็ตเร็วเข้า หาลูกนอลในระดับต่ำ จึงทำให้ลูกนอลกระดอนต่ำ ในลักษณะลื่นไถล หากตีสไลซ์ด้วยการเหวี่ยงแรคเก็ตสูง ทำให้ลูกนอลกระดอนขึ้นเกือบเป็นแนวตั้ง (ลูกข้างว่าด้วย) เมื่อเหวี่ยงแรคเก็ตตัดขวางแนววิถีของลูกนอล ลูกนอลจะกระดอนในแนวตั้งข้ามกับการเหวี่ยงแรคเก็ต

การขึ้นไปเล่นหน้าเน็ท

1) การขึ้นไปเล่นหน้าเน็ทที่ปลอดภัยที่สุดคือ เมื่อตีลูกได้แรงจากด้านในของเบสไลน์และวางแผนลูกได้ลีกทางด้านอ่อนกว่าของฝ่ายตรงข้าม แต่บางครั้งก็อาจเล่นได้อย่างปลอดภัยทางด้านที่ฝ่ายตรงข้ามแข็งกว่า ประการหลักนี้ควรทำเมื่อฝ่ายตรงข้ามเคลื่อนออกจากตำแหน่งยืนตีที่ดีและเปิดอีกด้านหนึ่งไว้ ดังนั้น ผู้เล่นจึงต้องเรียนรู้การเลือกตี ระหว่างด้านอ่อนกับด้านที่ฝ่ายตรงข้ามเปิดที่กว้างไว้

2) เมื่อว่าการเล่นแบบตีแล้วตามลูกขึ้นไปเล่นหน้าเน็ท (Approach shot) เป็นการรุก แต่การเล่นก็ต้องระมัดระวังอย่างมากในการที่จะให้ลูกนอลอยู่ในการเล่น

3) หากว่าฝ่ายตรงข้ามไม่ยื่นทางด้านเบคเอนด์ โดยเฉพาะผู้เล่นระดับสูง การตีเพื่อตามขึ้นไปเล่นหน้าเน็ทที่ดีที่สุดคือตีลูกข่านานกับเส้นข้าง (Down-the-Line) ไปทางฟอร์เอนด์หรือเบคเอนด์ก็ได้ เพราะการตีเช่นนี้ทำให้ผู้ที่ขึ้นมาเล่นหน้าเน็ทไปถึงตำแหน่งการยืนตีที่ดีได้เร็วกว่าตีท้ายคอร์ท (Cross-court) ในกรณีเช่นนี้ผู้เล่นหน้าเน็ทจะเล่นได้ดีกว่าตีไปทางด้านที่ยื่นกว่าของฝ่ายตรงข้าม

4) บนทางวิ่งที่ขึ้นไปหน้าเน็ท ผู้เล่นต้องก้าวเข้าสู่ตำแหน่งเตรียมพร้อม (Ready position) และหยุดอยู่ชั่วขณะหนึ่งก่อน ขณะที่หน้าแรคเก็ตของฝ่ายตรงข้ามปะทะกับลูกนอล หยุดเพื่อถูกความตั้งใจและยื่นทางบลอกของฝ่ายตรงข้าม แล้วจึงเคลื่อนเข้าหาลูกนอล

5) ขณะวิ่งขึ้นไปยังเน็ท ผู้รุกจะต้องเลือกวิ่งบนเส้นทางที่สั้นที่สุดไปสู่ตำแหน่งยืนตีวอลเล่ย์ที่ดีที่สุด เช่น เมื่อวิ่งขึ้นไปถึงเส้นแบ่งครึ่งมุมลูกตีโต (ที่เราสมมติขึ้น) ของฝ่ายตรงข้าม แล้วเบี่ยงออกจากเส้นกลางเล็กน้อย หากฝ่ายตรงข้ามตีจากด้านข้างสนาม (ผู้วอลเล่ย์เบี่ยงออกจากเส้นกลางไปทางเดียวกับที่ฝ่ายตรงข้ามยืนตีลูก ถ้าผู้เล่นแล่นตรงที่ใบสไลน์ให้เบี่ยงออกทางด้านตรงข้ามกับผู้ตี ดูภาพที่ 9)

6) ผู้เล่นวอลเล่ย์ขึ้นไปยืนอยู่หลังเส้นเสิร์ฟจะเล่นวอลเล่ย์ได้ดีสำหรับบางลูกเท่านั้น เช่น ลูกนอลที่ลอยมาสูง หากลูกนอลลอยมาต่ำ จำเป็นต้องเล่นด้วยความระมัดระวังอย่างมากที่สุด แล้วจึงเคลื่อนขึ้นไปอยู่ในตำแหน่งการเล่นวอลเล่ย์ที่ดีต่อไป

7) หลังจากที่วิ่งไปแล้วหยุด ผู้เล่นวอลเล่ย์ต้องพร้อมที่จะวิ่งออกข้าง ๆ เพื่อตีลูกนอล หลักการเคลื่อนเข้าหาลูกพาสชิ่งช้อท (Passing shot) ซึ่งมีมุ่งเหล้มคือ ให้เคลื่อนไปตามเส้นซึ่งตั้งฉากกับวิถีของลูกนอล

8) ถ้าการตีต้องฝ่ายตรงข้ามช้า ผู้เล่นวอลเล่ย์มีเวลา ก้าวเข้าหาลูกนอลเพิ่มขึ้นได้อีก 2-3 ก้าว หลังจากหยุดอยู่ชั่วขณะหนึ่ง ถ้าเป็นไปได้ควรเคลื่อนเข้าใกล้เน็ทให้มากที่สุด

9) การตีลูกช้อน (chop) ให้ลูกหมุนกลับหลัง (Backspin) มาก ๆ ของฝ่ายตรงข้าม จะทำให้ลูกหมุนต่ำลงและหนีแรคเก็ตของผู้วอลเล่ย์ ส่วนการตีลูกโอเวอร์สปิน (Overspin) แรง ๆ ทำให้ลูกหมุนขึ้นสูง ผู้วอลเล่ย์ต้องจดจ่ออยู่กับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้

การเล่นต่อสู้กับผู้เล่นหน้าเน็ท

1) เป้าหมายของผู้เล่นท้ายคอร์ท (Backcourt) และการเลือกวิธีตี (shot) เพื่อต่อสู้กับผู้เล่นหน้าเน็ท ต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งที่ยืนตีกับใบสไลน์ ถ้าตีจากหลังใบสไลน์ การเล่นที่ดีที่สุดคือ ตีลูกให้ไปตกใกล้เท้าของผู้เล่นหน้าเน็ท เพื่อรอหาโอกาสให้เราได้เล่นลูก

ก

ข

ภาพที่ 10 โดยทั่วไปผู้เล่นควรจะขึ้นไปเล่นหน้าเน็ตเมื่อตีลูกได้แรงจากบนหรือภายในเส้นเบสไลน์ ก. ผู้เล่นตีลูกจากหลังเส้นเบสไลน์ ไม่គรุตามขึ้นไปเล่นหน้าเน็ต ข. ผู้เล่นตีลูกจากภายในเส้นเบสไลน์ตามขึ้นไปเล่นหน้าเน็ตได้

ที่ดีกว่าต่อไป หากยืนตีจากเบสไลน์ หรือจากหน้าเบสไลน์ ก็อาจตีเพื่อชนะแต้มได้กันที นอกเหนื่อยนี้ ยังต้องพิจารณาถึงสิ่งอื่น ๆ อีก เช่น ทิศทางของลูกбол การเล่นเพื่อให้ปอลดภัยไว้ก่อน ผู้เล่นที่เบสไลน์ต้องเลือกวิธีตี (shot) ที่แน่นอนที่สุด (ได้แก่ Cross-court และ Down the Line) และการตี (Stroke) ที่มีประสิทธิภาพที่สุด (ได้แก่ Drive และ Chop และ Slice และ Chip) โดยเฉพาะการเล่นแต้ม (point) สำคัญ ๆ

2) โดยปกติการตีลูกที่แยงคอร์ท (Cross-court) เพื่อต่อสู้กับผู้เล่นหน้าเน็ท เปิดโอกาสให้เราได้รับความปลอดภัยมากกว่าการตีลูกขานานกับเส้นข้าง (Down the Line)

3) เป้าหมายของการตีที่แยงคอร์ท ผ่านผู้เล่นหน้าเน็ท (Cross-court Passing shot) คือ การตีลูกไปต่อ ตากที่มุ่งไกล ปกติการตีที่แยงมุมลึก ลูกบอลจะลอดอยผ่านแนวที่ผู้เล่นหน้าเน็ทสามารถตีได้ อย่างไรก็ตาม การตีลูกขานานเส้นข้าง (Down the Line) ใช้ได้ทั้งสั้นและลึก โดยเฉพาะเมื่อผู้ต้องอยู่ในเขตอัลเลย์ (Alley) ขณะตี

4) ลูกต่อ จะบังคับให้ผู้วอลเลย์ต้องตีลูกพร้อม (Half-Volley) กลับมา ซึ่งมักจะเป็นลูกสั้นและไม่อันตราย ผู้เล่นที่ตีริงเบสไลน์ต้องพยายามเรียนรู้การอ่านลูกตีแบบเหล่านี้ไว้ และฝึกเคลื่อนเข้าไปอยู่หน้าเบสไลน์ทันทีหลังจากตีลูกต่อไปยังเท้าของผู้วอลเลย์

5) เมื่อผู้เล่นหน้าเน็ทตีลูกมาสั้น ผู้เล่นเบสไลน์ต้องเคลื่อนเข้าไปให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ เพื่อตีลูกบอลขณะที่ลอดขึ้นถึงจุดสูงสุด จงอย่าพยายามตีบล็อกที่กำลังลอดขึ้น ไปตรงตัวผู้เล่นหน้าเน็ท

6) เมื่อถูกบังคับให้ตีราวด์สโตร์ค ขณะลูกบอลลอดอยลงต่อ การเล่นที่ดีที่สุดคือ ตีลูกบล็อกให้มีความเร็วปานกลาง ไปยังมุมไกล มุมใดมุมหนึ่ง แต่ถ้าสามารถตีที็อปสปิน (Top spin) อาจทำให้ชนะแต้มได้ สำหรับการเล่นเพื่อปอลดภัยไว้ก่อนนั้น ต้องตีลูกต่อ ความเร็วปานกลาง เพื่อพยายามให้ฝ่ายตรงข้ามตีตอกกลับมาไม่ได้

7) สิ่งที่ต้องศึกษาให้พบก่อนในระหว่างการแข่งขัน คือ ความสามารถตอบ (Smash) ของฝ่ายตรงข้าม เพื่อประโยชน์ของการล็อบ (Lob) ผู้เล่นระดับสูงจะใช้ล็อบเพื่อบังกันมากกว่า แต่บางครั้ง ล็อบก็ทำให้ได้แต้มหรือดึงจุดอ่อนของฝ่ายตรงข้ามออกมามาได้กันที เพื่อเป้าหมายดังกล่าว จึงมักนิยมใช้ล็อบต่อสู้กับผู้เล่นหน้าเน็ทสำหรับการตีครั้งที่สอง เพราะขณะนั้นผู้เล่นหน้าเน็ทได้เข้ามาใกล้มากเพื่อวอลเล่ย์ครั้งที่สอง จึงทำให้ป้องกันลูกล็อบได้ไม่ดี